

KATOLIK

PISMO POSWIECONE LUDOWI KU CNOCIE, NAUCE, ZBOGACENIU.

Wiarę, miłość, Boga i bliźnich. Szanuj język ojców, to prawo Boga, a człowieka obowiązek. Oświecenie, prawdziwe słowarzyszenie.

Błogosławieństwo piszącym gazety katolickie i czytającym. Pisać takie gazety to apostołstwo, czytać, to poznawać prawdę. (Treść słów Papięży PIUSA X. LEONA XIII.)

Nr. 98 | Wychodzi we Wtorek i Piątek. Cena kwartalna 1 M. (70 cent.) | Bytom-Rozbark, 14. Grudnia 1886 | Za ogłoszenia płaci się 20 fen. od miejsca wiersza drobnego. | Rok XIX

Opatrzność.

Powiadka.

(Ciąg dalszy).

(6)

Gdy już i ósmy rok jego nieobecności upłynął, stroskana żona, myśląc, że mu się jakie nie-szczęście wydarzyło, prosiła Znajdkę, ku czemu i Basia swe prośby dołączyła, aby się udał domiast handlowych, na przykład do Poznania, Wilna, Torunia, Królewca, Krakowa, Lwowa, Kijowa, i tam powziął jaką wiadomość o Złotojadzie.

Znajdek, który wtedy był już snbjetem w sklepie, to jest kupczykiem pomagającym w sprzedaży towarów, podjął się chętnie tej podróży, bo pragnął jak najprędzej czemśkolwiek się wywzajemnić tej rodzinie za gościnny przytułek, a oprócz tego nie pomijał i sposobności dowiadywać się choć nadaremnie czegoś o swojej matce, którą tak pragnąłby poznać, gdyby jeszcze była przy życiu. Wyjechał więc z Gdańska naprzód morzem po nad brzegami Bałtyku ku Wilnu. Tam przyjechawszy, niczego się nie mógł dowiedzieć. Z tamąd wyjechał konno, gdyż sobie kupił konia krepiego i silnego żmudziaka, i łodem wciąż zajeżdżał do Torunia, Królewca, Gniezna, potem do Poznania, rozpytując się wszędy o Złotjadę, lecz napróżno! Niektórzy kupcy znali osobiście Złotojadę, lecz oświadczyli, że od ośmiu lat już go nie widzieli. Zasmucony Znajdek puścił się traktem z Poznania ku Szląskowi, przejechał Wrocław, Głogów i już miał jechać wprost do Krakowa, kiedy wypadło mu zanoćować w karczynie, która wraz ze stajnią i innemi zabudowaniami gospodarskimi dosyć porządnymi, stała pod lasem. Wieczór był dość jasny, więc też widział ją już szarzejącą się z daleka, gdy nagle na jej dach wybuchły płomienie i łuna zajaśniała na ciemnym niebie. Znajdek puścił konia w cwał i wkrótce stanął przed karczmą, której cały dach już gorzał. Przed karczmą w koszuli stał karczmarz z załamanymi rękami, a przy nim jakiś młody człowiek woła o ratunek dla swojego towarzysza, który chcąc wydźwignąć szkatułkę z płomieni, pozostał wewnątrz płonącej budowli. Znajdek zeskoczywszy z konia, nie namyślając się wcale, przebiegł się, wskoczył przez drzwi otworem stojące do izby, gdzie już palący się zapalił i spadały kawałki opalonych desek, z tamąd dzielny chłopiec wyniósł człowieka krztuszącego się dymem, na którym odzienie już tlało, a leżał on na ziemi przy swjej szkatule.

Nieznamy podróżny oblany wodą na murawie położony, wkrótce przytomność odzyskał.

Kiedy otworzył oczy, zapytał Znajdkę:

„Niechże wiem, komu ocalenie moje winienem?”

„Znajdkiem mnie zowią,” odpowiedział zapytany.

„Ty jesteś Znajdkiem!” zawołał podróżny i zbliżył się. „Cóż tu porabiasz?”

„Jadę odszukać męża mojej opiekunki, Złotojadę, czyście czasem nie słyszeli o nim?”

„Dziś go wyratowałeś z ognia!” odpowiedział Złotojad; w pierwszej bowiem chwili radości swojej zapomniał, a nienawiści ku swojemu wybawcy.

Znajdek ucieszony rzucił się w objęcie Złotojady i rzekł:

„Pozwólcież mi, panie, zaraz odjechać, bym jak najprędzej tę nowinę doniósł mojej opiekunce.”

„Już ją o tem uprzedzi kto inny,” a w sercu jego jak burza gwałtowna zerwała się i dawna nienawiść ku Znajdkowi.

Pojechali p tem we trzech do innej gospody, gdzie Złotojad skrycie taki list krótki do żony napisał:

„Kochana żono!

Najdalej za miesiąc zobaczymy się z sobą, bo jeszcze dla interesów zabawię muszę w Wrocławiu; opowiem ci wtedy o przygodach mojej podróży, a teraz proszę cię i żądam tego koniecznie, aby natychmiast, jak tylko ten list otrzymasz, Basia nasza zaręczyła się z tym młodzieńcem, który ci ten list odda. Nie tracąc też czasu, daj zaraz na zapowiedzi, abym jak powrócę, zastał już Basię zamężną, i aby po-brani wyjechali na moje spotkanie.

Złotojad.”

Potem Złotojad list zapieczętował woskiem, bo jeszcze wtedy laku nie znano, i nie niemówiąc Znajdkowi, ani mu też go pokazując, oddał go młodemu podróżnemu, z którym razem popasał w owej spalonej teraz karczynie; młody ten człowiek był to syn jakiegoś niemieckiego hrabiego, z którym poznał się w podróży Złotojad, i który to młody hrabia odwiedził już raz poprzednio żonę Złotojady i Basię w Gdańsku, a wiedział też o ogromnym majątku kupca.

Więc też młody hrabia, przypiąwszy sobie dla bezpieczeństwa do boku miecz i wzięwszy żelazną blachę na piersi, wsiadł na dzielnego karego konia i wesoło z listem puścił się w drogę do Gdańska, na ślub z bogatą Basią. Znajdkowi tymczasem Złotojad kazał zostać przy sobie i razem z nim pojechał nazajutrz do Wrocławia, z kąd dopiero na drugi dzień pozwoił mu wrócić do Gdańska konno i powiedzieć żonie, że z Wrocławia wprost już do Gdańska przyjedzie.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Wiadomości z całego świata.

W parlamencie niemieckim była mowa o inspektorach fabrycznych. Posłowie

skarżyli się, że za mało jest takich inspektorów fabrycznych, że trzeba zmienić prawa o zachowaniu zdrowia robotników. Posłowie socjaliści żądali, aby zaprowadzono inspektorów na koszt państwa niemieckiego, a nie na koszt pojedynczych państw. Skarżyli się, że inspektorowie trzymają z fabrykantami i że sądzą niesprawiedliwie o związkach robotniczych, o strajkach, o staraniach robotników ku podwyższeniu pracy. Inni posłowie dowodzili, że socjaliści się mylą.

Najgruntowniej i najlepiej dla robotników przemawiał poseł z centrum dr. Lingens. Ganił on, że inspektorowie fabryczni w swych sprawozdaniach nie mówili o święceniu Niedzieli, jakoby im o tem nakazano nie mówić. Lul, a nawet socjaliści żądają, aby sprawa święcenia Niedzieli została uregulowana, to ludowi leży bardzo na sercu. Sprawozdania inspektorów fabrycznych są wszystkie według jednego kopyta. Czas pracy musi być to uregulowany. Inspektor z Regensburga pisze: W ślufiach szkła zwierciadlanego pracują robotnicy od godz. 4 tej rano do 8. wieczorem, a zatem 16 godzin. Ci, którzy pole-rają szkło nie mogą wyjść z fabryki przez 6 dni, dwóch a dwóch luzuje się przed i po południu, aby spać 4—6 godzin na ławie lub na brudnym słomianku w kącie. Że przez to życie rodzinne ginie, to każdy pojmie.

Inny inspektor żali się, że zachodzą z robotnicami stosunki we fabryce, o których pisać i mówić nie można. Praca kobiet, mianowicie w nocy po fabrykach, to wielkie nieszczęście. Fabrykanci mówią, że kobiety niece dłużej pracują, albo, że same sobie życzą pracować w nocy; i w Niedziele. Te istoty muszą chcieć. W niektórych młynach muszą robotnicy pracować 30—36 godzin. Inspektor fabryczny nazywa to bezwzględem wyryskiwaniem sił ludzkich. Tu prawo powinno uregulować czas pracy. Sprawozdania inspektorów fabrycznych austriackich i szwajcarskich lepiej się podobają. Więcej tam już dla robotników uczyniono. Inspektorowie fabryczni powinni się zjeżdżać na narady, powinni starać się robić ugody z państwami i robotnikami.

Ze strony ministerstwa odpowiedział p. Bötticher. Sprawozdania inspektorów fabrycznych są inaczej urządzone, lecz posłowie sami tego żądali, aby zrobić jedno ogólne sprawozdanie. Lecz pisma pojedynczych inspektorów mogą posłowie też czytać. Jeżeli posłowie chcą, to możemy zmienić sprawę, tak jak była dawniej. Co do Niedzieli, to się sprawa osobno dochodzi, i za kilka miesięcy posłowie dostaną sprawozdanie. Rządy ciągle pracują nad tem, aby wydać prawa lepsze ku ochronie zdrowia i życia robotników. Czas pracy uregulujemy później. Inspektorowie fabryczni jednego kraju mogliby się zjeżdżać na narady. Życzenia posłów rząd uwzględni.

— Rządca Bawaryi ksiądz Luitpold odwiedził dwór cesarski w Berlinie, gdzie go cesarz, księżka i ministrowie i lud przyjmowali bardzo grzecznie i serdecznie.

— Wychództwo za morze z Niemiec powiększa się.

— Mówią, że rząd daje nauczycielom gimnazjalnym, posłanym w Poznańskie 600 M. więcej aniżeli innym nauczycielom. Gazety niemieckie

poznawskie piszą, że nauczyciele inni nie kontenci z tego.

— Najpiękniej żyją panowie fabrykanci z robotnikami w Gładbach, jak rodzice z dziećmi, po chrześcijańsku. Tam też uregulowano dobrowolnie czas pracy na 11 godzin najwięcej, prawie we wszystkich fabrykach.

— Posłowie z centrum najlepiej się zajmują sprawami robotników, i znowu stawili wnioski do praw o święceniu Niedzieli, o czasie pracy, o pracy kobiet i dzieci. Już zeszłego roku posłowie nasi stawili te wnioski, lecz nie przyszły pod obrady ani rządu ani posłów. Nasi posłowie z centrum tak długo będą ponawiali owo pukanie i dopominanie się lepszych praw dla pracy i robotników, póki rząd i posłowie takich praw nie ustanowią.

— Mają znowu odbić 1 fenygówki nie mniej jak za 40 milionów sztuk; 2 fenygówek podobno jest dosyć, ale 1 fenygówek brak.

— Socjaliści stawiają w parlamencie dwa wnioski: 1) żeby nie było wolno aresztować i do odpowiedzialności pociągnąć posła parlamentu w czasie sesji z wyjątkiem w razie schwytania go na gorącym uczynku, a wtedy ma się o tem parlament niezwłocznie zawiadomić, 2) ma się zmienić ordynacyą proceduralną, żeby karać więzieniem tych, którzyby robotników zmuszali do czynienia różnych oświadczeń przy najmie, lub tych, którzyby robotnikom psuli opinią za ich przekonania polityczne. To znaczy, że socjaliści chcą socyalizm bezkarnie wpakować do fabryk wbrew woli chlebodawców.

— We Frankfurcie nad Menem aresztowania socjalistów nie ustają. Pozostaje tam obecnie w śledztwie jakie czterdzieści pięć osób. Aresztowano też w Kaiserlantern wydawcę skonfiskowanego pisma mogunckiego p. t. „Pionier“, Aleksandra Kappa i przewieziono go do Frankfurtu, lecz tu wkrótce wypuszczono go na wolność, jednakże śledztwo w tej sprawie się prowadzi.

— W okręgu Aschaffenburg przy uzupełniających wyborach do sejmiku niemieckiego zwyciężył katolik, ks. prob. Adam Haus, otrzymawszy 8870 głosów; na nacyonalnego liberała głosowało 8204 (trzech mniej niż przed trzema laty), i 27 na socyalistę.

Rosyjskie gazety ciągle piszą przeciw Niemcom mieszkającym w Rosyi, lecz czy im rząd co robi, to pytanie. W niektórych okolicach rząd kazał pozmienić nazwy kolonij niemieckich na rosyjskie. Moskale znowu powołują się na to, że Niemcy przemieniają polskie nazwy wsi i miast na niemieckie.

— Z Warszawy piszą do „Gazety Lwowskiej“: Partye kolonistów niemieckich, oddawna osiadłych na Wołyniu, przeciągają od dni kilku przez Warszawę z zamiarem powrotu do ojczyzny, lub dalszej emigracji do Ameryki. Koloniści z powiatu włodzimierskiego opowiadali, iż od kilku lat czasy dla kolonistów są fatalne i wielu z nich posprzedało już za bezcen swe własności, aby wszystkiego do reszty nie stracić. Przed 20 tu laty, według zeznania tychże kolonistów, wszystkim Niemcom tej okolicy doskonale się powodziło.

— Rosyjskim dziennikom zakazano donosić o ruchach, gromadzeniu i pogotowiu do wojny wojsk rosyjskich.

— Pomiedzy rządem rosyjskim i pruskim ma być zawarta ugoda, podług której ma być dozwolony pobyt w Prusach wszystkim poddanym rosyjskim z wyjątkiem Polaków i żydów. Tak telegrafują z Petersburga.

Francya ma nowych ministrów znowu, bo starzy nie mogli się zgodzić z posłami. Nieszczęśliwy kraj coraz gorzszych i bezbożniejszych dostaje rządców, którzy go prowadzą do upadku na dachu i mienia.

Dania i Belgia też powiększają swe wojska o 25 procent, zbroją swe twierdze, fortece, okręta.

Bułgarska deputacya, która chce objechać wszystkie dwory europejskie, już była w Peszcie i we Wiedniu. Węgry posłów bardzo serdecznie przyjmowali, i o przyjaźni swój zaręczali. Bułgarzy chcą ustale prosić mocarzy, aby dopomogli Bułgarij, iżby sama się mogła rządzić, i aby nie była ani pod panowaniem Turka, ani Moskala. Tarek tylko tyle się miesza do spraw bułgarskich, ile go Moskale albo Anglicy do tego pobudzają.

Z bliższych stron.

Królewska Huta. Przed dwoma tygodniami chciała pewna niewiasta swą lampę zagasić, dmuchnęła do cylindra i z lampy wybuchnął płomień na nią, i nagle cała stała w płomieniu, przezco strasznie popaloną została, za tydzień wskutek odniesionych ran umarła. Jest to przestroga dla wszystkich tych, którzy do palącej lampy dmuchają i chcą takim sposobem ją zagasić.

— Dozorca górniczy Szlezak nie został we wieczór napadnięty, tylko rano o 9 tej godz. przy swoim zatrudnieniu, stało się to ze zemsty, a mordercy już są we więzieniu.

Z Mośelsk p. Orzeszu. Obchodziliśmy w naszej małej wiosce w Niedzielę 7 go Listopada po południu uroczystość poświęcenia nowej kamienniej Bożej męki, i na nowym miejscu za staraniem naszego owdowiałego wycuźnika Juranka i familii jego wystawionej. W uroczystości poświęcenia brał udział nasz czcigodny duszpasterz z Woszczyc, przyczem miał bardzo piękną przemowę, podziękowanie owemu fundatorowi za ten świętobliwy uczynek, który na chwałę Bogu, a nam na pamiątkę krwawej męki Pana i Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa wystawił. Za trudy podjęte przy tej uroczystości składamy razem z fundatorem naszemu czcigodnemu ks. kapłanowi z Woszczyc serdeczne podziękowanie, wołając: „Bóg zapłać!“ Dzięki Bogu, mamy już w naszej małej i ubogiej wiosce, ba nawet nie wiosce, tylko kolonii, bo należy do związku gminy Gardawic, dwie Boże męki, jedna drewniana i druga ta nowa kamienna, obie są piękne i w stosownych miejscach przy drodze postawione, oprócz tego kapliczkę z obrazem Najsw. Panny Maryi i dzwonkiem, którym się dzwoni rano, w południe i w wieczór na „Anioł Pański“ i w czasie konania i odprowadzania zwłok na cmentarz. Oprócz tego mamy tu jeszcze dwa małe obrazy Matki Boskiej także przy drodze. Serce każdego katolika raduje się, gdy przez jaką wioskę przechodząc, widzi tam jakiś święty pomnik, Bożej męki, Matki Boskiej lub jakiego innego Świętego, na cześć Pana Boga postawiony, lecz niestety jeszcze dużo takich miejscowości, w których ledwo przy kościele lub cmentarzu jakiś drewniany krzyż się znajduje, chociaż obywateli chrześcijańskich po większej części by starczyło jeszcze na tak piękną, niby wieczną św. pamiątkę. Do naszej parafii Woszczyckiej należy kilka wiosek, w których się już kamienne piękne Boże męki znajdują, oprócz innych obrazów i świętych figur, lecz jeszcze są dwie wioski, w których tylko przy szkole drewniany krzyż stoi. Przy zamówieniu takiej kamienniej Bożej męki, trzeba się o to przedewszystkiem nałożyć postarać, aby figura lub obraz ukrzyżowanego Zbawiciela albo figura Najsw. Maryi Panny i inne figury były wyrobione starannie, wszelkich rażących malowideł należy unikać, a gdzie nie ma pewności, czyby kamieniarz był w stanie nałożyć figurę ukrzyżowanego Pana Jezusa wykonać, tam niechaj pobożny fundator da tylko krzyż wyciosać, a figurę niech sprowadzi z huty w Gliwicach lub z kąd inąd a kamieniarz ją potem przymocuje do krzyża. Najstosowniejsze miejsca do stawiania Bożej męki są wysokie pagórki, z kąd piękny i przyjemny widok sprawiają.

Bojszowy. Ukochany nasz proboszcz ksiądz Fuchs już nas opuścił, przyczem rzewne i żywiernych parafian płynęły. Przeszło 20 lat pracował u nas niezmiennie nad zbawieniem dusz powierzonych sobie owieczek, za co wdzięczni parafianie przez swą deputacyą serdeczne dzięki mu złożyli. Po odprawieniu ostatniej mszy św. w naszym kościele i udzieleniu błogosławieństwa udał się nasz duszpasterz przy odgłosie dzwonów na probostwo, gdzie ostatnie słowa ze wzruszeniem do nas przemówił: „Dziękuję za wszystko, zostańcie z Bogiem!“ Jak nam przyrzeki, że z powodu jego opuszczenia nas, nie pozostaną Bojszowy bez kapłana, że prędzej nie odjedzie, dopóki jego następca w progach probostwa nie zawita. Tak się też stało, bo już poprzedniego wieczora przybył nowy nasz duszpasterz, lecz niestety czas jego przybycia nie dozwolił nam radość naszą z jego przybycia mu wyrazić i zapewnić go, że i onego tak kochać będziemy, jak jego poprzednika, prosząc Boga, żeby prace jego pasterskie raczył w naszej małej parafii pobłogosławić ku zbawieniu dusznych swych parafian, co daj Boże!

Z parafii Paczyńskich. Muszę się podzielić z czytelnikami „Katolika“ radością, jakąśmy mieli 30 go Listopada. Dnia tego bowiem przybył do nas przewielebny ks. dziekan Wiedera z Wieszowy, aby nam nowego naszego drogiego duszpasterza ks. Sobla w urząd wprowadzić i onemu klucze kościelne oddać. O godzinie 10-tę ruszyliśmy w procesji na farę po naszego faraża, z kąd przy odgłosie dzwonów i muzyki wprowadziliśmy go w towarzystwie ośmiu księży do kościoła. Po odprawieniu przepisanych ceremonij i złożeniu przysięgi, przemówił do nas ks. dziekan nader wzruszającymi słowy, poczem nasz nowy ks. proboszcz zawiązał parafian, żebyśmy się z nim wspólnie modlili, aby jego pracy kapłańskiej raczył Bóg błogosławić na większą chwałę boską i nasze duszne zbawienie. Więc kochani parafianie szanujmy i kochajmy naszego czcigodnego proboszcza, prorząc Pana Boga, żeby nam go jak najdłuższe lata pomiędzy nami przy czerstwym zdrowiu zachować i na siłach pokrzepiać raczył. Niech ci Bóg wzmocni błogosławić raczy, Wspierać cię na siłach w dalszej twojej pracy; Twoje śliczne modlitwy i kazania, Aż do życia zaprzestania; Bo ty nauczasz, jak się zachować trzeba, Jeżeli po zgonie chcemy przyjść do nieba.

Od Opola. Dnia 5-go bm. odbyło się w Za-

krzowie w oberży p. Tregera zebranie członków tutejszej spółki pożyczkowej Raiffeisena pod przewodnictwem prezesa tejże p. lejtnanta Reymanna, syna śp. rotmistrza Reymanna. Rewizor tych kas, p. Schulte starał się wymownymi słowy obecnych przekonać o błogich skutkach takiej spółki dla wiejskich gospodarzy, zachęcając wszystkich do jak najlichnieszego przystępowania do nich. Uczniowie różniczej szkoły zimowej w Opolu ze swymi nauczycielami, byli również obecni na tem zebraniu. Pan nauczyciel tej szkoły p. Arndt miał wykład w polskiej mowie, jak można poznać wiek konia, pokazując przytem dla lepszego zrozumienia przyimiesioną ze sobą szczękę końską, co wszystkich gospodarzy bardzo zainteresowało. Po zamknięciu posiedzenia zabawili się członkowie z swym ogólnie lubianym przełożonym i amtowym p. Reymannem, rozprawiając z nim o różnych sprawach gospodarczych. W końcu zagrał im na fortepianie kilka wesołych melodij. Wieczór ten przy szklance i przy pogadance wesoło i użytecznie spędziliśmy i życzymy sobie więcej takich przy-swoitych i pouczających zebrań.

Bottrop w Westfalii. Jest nas tu w Bottropie około 1200 Górnoszlazaków, i jak nam wiadomo, bardzo wielu czyta „Katolika“, dla tego też za pośrednictwem „Katolika“ chcemy się z ziemkami naszymi porozumieć. Jak wiadomo wszystkim, którzy w Bottropie mieszkają, wszyscy Górnoszlazacy pragną sobie sprowadzić księdza polskiego, który tu jest bardzo potrzebny, do słuchania spowiedzi i kazania w polskim języku, ponieważ Górnoszlazak mało który umie dobrze po niemiecku, a ponieważ mało słyszy kazania w swojej ojczystej mowie, lud bardzo dzieje się i ulega różnym występkom. Już tu był u nas jeden ksiądz polski, lecz nie mając utrzymania, musiał nas opuścić, aby więc utrzymać księdza polskiego, założyliśmy górnoszlazski związek św. Barbary. Odbyło się zgromadzenie 28. Listopada i ułożyliśmy statuta, które już zostały potwierdzone, a na przyszłym zgromadzeniu będą rozdawane. Zaprasza się każdego z Górnoszlazaków do tego związku, niech się żaden nie boi, bo wtem związku nie ma, ani nie będzie żadnego oszukaństwa; kasę ma pod sobą sam ksiądz wikary. Na przyszłym zgromadzeniu mogą się dać zapisać za członków, którzy do tego towarzystwa jeszcze nie należą. Droży rodacy, przystępujcie jak najlichniej do tego związku, abyśmy jak najprędzej mogli naszego duszpasterza dostać. Polskie zgromadzenia odbywać się będą w każdą ostatnią Niedzielę w miesiącu. Najbliższe odbędzie się 26-go Grudnia u pana Kistra w sali w Bottropie.

Rozmaitości.

* Wiele teraz mowy o wojsku, wojnach, wojsko na pierwszym miejscu. Pewien mędrzec powiedział: „Jakże ma być inaczej, wielu uważa wojsko i wojny za coś najwyższego, bo w szkołach i w życiu najczęściej chwalą, opisują, wywyższają wojowników i wojny, na mętów nauki, wynalazków, pracy pokojowej mniej uwagi zwracają.

Nadesłano.

„Kra“ plyn przeciw darcia i reumatyzmowi z opactwa św. Marcina, wysmienity tysiącznie doświadczony środek przeciwko wszystkim podobnym cierpieniom, oraz darcia w członkach bólu nerw, krzyża, siadose, plec, nóg, głowy, postrzału, wywieńnięciu i t. d. Pomoc pewna! Tysiące świadectw! Generalny skład R. Randolf, Mainz. Pół butelki Mk. 1.50, cała butelka M. 3.00. — W Tarnowskich Górach do nabycia w aptece Eskulapa S. Jeziółkowskiego.

Pokwitowanie.

Na koronacyą obrazu Matki Boskiej w Kalwarii słężyli: Robotnicy z Szwalbahunty przez p. Hedę 5,30 M.

Nadzwyczajny dodatek

dołączamy do całego nakładu dzisiejszego numeru „Katolika“, w którym jest mowa o wysmienitym skutku Miodu ziołkowego dla zdrowia C. Lücka w Kołobrzegu, na co uwagę szanownych czytelników naszych zwracamy. W razie kaszlu, chrypki, zaflegmienia, bólu piersi, płuc i gardła użyty, ma on być wyborynym środkiem leczniczym.

Do nabycia w butelkach po 1 m., 1 m. 75 fen. i 3 m. 50 fen. z przepisem używania i licznymi świadectwami: W Bytomiu Artur Hoppe, w Królewskiej Hucie M. Sachs, w Świętochłowicach A. Kopera, w Zabrze Louis Dautziger, w Gliwicach Arnold Koslowski i J. Schönwald, w Raciborzu Jan Bolik, w Katowicach Emanuel Fuchs, w Mikołowie J. Nieradzik, w Orontowicach p. Orzeszu Siegfried Wohl, w Głupczycach C. Sperling, w Koziejszy Józef Reimann, w Pszczynie L. Sachs, w Zdunach H. Fiebig (apteka pod orłem), w Nysie Robert Birke, w Lewinie Eugen Schlensog, w Odmuchowie Paweł Reichelt, w Pilchowicach J. Blasky, w Namysłowie Wincenty Zarawski, w Paczkowie C. F. Grosser, w Oleśnicy Paweł Oehlkrug.

ZYWOT

Pana Jezusa Zeszyt 22 i 23 wyszły i są do nabycia w Eksp. Katolika i u panów Agentów 23 ostatni bezpłatny.

Okladki do Żywota są do nabycia w Eksp. Katolika, zamówienia przyjmują p. p. Agenci.

Kto dobrze i tanio chce kupić, niech się uda do sławnego od dawna

Pawła Głodny'go handlu kolonialnego w Katowicach, Bahnhofstrasse Nr. 3. właściciel **August Stephan.**

Na nadchodzące święta godnie polecam Orzechy włoskie najpięk. Śliwki wielkie tureckie. Orzechy lyskowe włoskie, Jabłka, gruszki strugane. Mak modry, Pieczki miedziane, Powidła tureckie. Rodzynki, Mgdały.

Codziennie świeże drożdże gismandorfskie wszelkiego gatunku korzenia. Dalej polecam Kawę na mej nowowypudowanej maszynie, codziennie świeżo paloną, oraz wszelkie inne towary kolonialne najlepszego gatunku po najtańszych cenach.

Paul Głodny'go następcą

Aug. Stephan w Katowicach.

Znaczna liczbę

Lamp stołowych i ściennych

kupiłem przy okazji tanio i sprzedaję takowe już od 90 fen. Nadmieniam także, że po jak najtańszych cenach wyprzedaję z mego znacznego składu białą i malowaną porcelanę, oraz znaczny wybór zabawek już od 10 fen., jak długo zapas starczy.

Hugo Goldberger,

Król. Huta, Ka'serstr. naprzeciw poczty.

Wielka wyprzedaż

zimowych surdutów wierzchnich

się rozpoczęła.

Zimowy surdut wierzchni 12 M. Zimowy surdut wierzchni 15 M.
Zimowy surdut wierzchni 18 M. Zimowy surdut wierzchni 21 M.
Zimowy surdut wierzchni 24 M. Zimowy surdut wierzchni 27 M.
Zimowy surdut wierzchni 30 M. Zimowy surdut wierzchni 33 M.
Zimowy surdut wierzchni 37 M.

O liczne odwiedzenie prosi uprzejmie
S. Roth w Królewskiej Hucie.

E. Simonauer w Roździelu,

dawniej **Hamburger,**

poleca

Wielki skład flanelów, barchanu, chust, kaszmiru, jedwabów, materij na ubiory. po najtańszych cenach.

Cukier funt po 30 fen.

Kawa palona 1/4 funta po 25, 30, 35, 40 fen.

Mydło funt po 28 fen.

Skład maki katowickiego młyn.

Wszelkie towary żelazne, pałę na dachy, gwóźdźki, blachy, cement, zamki itd. po najtańszych cenach.

Wielka wyprzedaż.

Złe interesa spowodowały mnie do zniżenia cen na wszystkich moich towarach. Sprzedaję przeto od dzisiaj: Płótno, cychy, bieliznę stołową, flanel, materje na suknie, płaszcze, dla niewiast i dzieci, barchan, chustki różnego gatunku, oraz półjedwabne chusty do odziewania i koldry wełniane po nadzwyczaj tanich cenach.

Bytom

Gliwicka ulica 41.

Adolf Kohn.

CUKIER KAWA taniej!

Codziennie świeżo paloną kawę wysmienitego smaku funt 80, 90, 100, 120, 140 i 160 fen. — Niepalona funt od 60 do 120 fen. Cukier i wszelkie inne towary po najtańszych cenach.

Hermann Perl,

Bytom, 4. dom od dworca górnośląskiej kolei Bahnhofstrasse 12.

Walne zgromadzenie

członków konsumu w Radziewie odbędzie się 27. Grudnia 1886 w domu Jana Bobera o godzinie 4 po południu.

Wszyscy wierzyciele i członkowie konsumu wzywają się niniejszem aby najpóźniej do wyżej wspomnianego czasu ze swemi żądaniemi u spółki się zgłosili.

Radziew, 9. Grudnia 1886.

ZARZĄD.

Jan Bober.

Losy Czerwonego krzyża po 5 mk. oraz Losy loteryj pienięż. po 3 mk. 150,000 mk., 75,000 mk.

i wiele innych głównych wygranych, są do nabycia u mnie

S. Münzer, Wrocław,

Schweidnitzerstr. 8.

Na porto i listy 20 fenigów dołączyć.

Szanownym odbiorcom moim z Rudy i okolicy donoszę uprzejmie, że z moim handlem towarów lokciowych połączył także handel towarów korzennych, z powodu tego polecam tanio:

Kawę najlepszą paloną funt po 1,20, 1,40, 1,60 fen.

Cukier w głowie funt po 28 fen.

odwołany " " 29 "

Faryna biała " " 27 "

Śliwki tureckie najlepsze.

Orzechy włoskie. Mak lignicki.

Piernik do tarcia.

Makę (Kaiserauszug) pszeniczną, rżanną i osypek z najlep. młynów.

Handel kolonialny, tabaki, cygar, maki i towarów lokciowych.

Józef Richter,

dawniej **Marya Heda w Radzie.**

Polecam Szkło do okien i obramów

butelki, kufy, szklanki do

piwa i wina, różne lampy, celi-

dry, latarnie, świeczniki,

młynki do kawy, żelazne garn-

ki, miski, talerze i dzbanki,

jako też wszystkie

towary kolonialne

po najtańszych cenach.

Głogówek. **M. Wistuba.**

w rękę.

Najtańsza Wyprzedaż na

Gwiazdkę

u **Maksa Sachsa w Rozdzielu** się rozpoczęła. Na składzie są zabawki, ubiory, towary lokciowe, porcelanowe i szklane a ceny znacznie niższe.

Baczność!

Mój wielki skład materij na suknie, flanelu, barchanu, lamy, cychów, chust do odziewania, surdutów wierzchnich i różnych materij polecam po najtańszych cenach łaskawym względem.

M. Badrian,

Górne Hajduki.

Dotychczas niezrównane w swych skutkach leczniczych przeciw chorobom płucowym i gardłowym jest od lat doświadczona herbata **Homariana**, (Homariana-Thee) która nawet z najlepszym skutkiem od sławnych lekarzy przeciw suchotom, astmie i cierpieniom krtańowym używaną bywa. Prawdziwie zadziwiający rezultaty wyleczenia zostały w jednej brożurze zestawione, które w kilku nakładach już wyszły i przez główny skład tej leczniczej rośliny przez pana **A. Wolfiskę Berlin N.**, Templinerstr. 12. bezpłatnie do nabycia jest.

Wdowiec

dosyć zamożny. Katolik i Karciarz przy dobrym tracheie posiadający dwa dany w których 10 komorników mieszka z polem, stodołą i chlewami w najlepszym stanie zamysł się oświadczył panny lub wdowy zniejaki majątkiem mogą się zgłosić do Eksp. „Katolika“.

Szanownej Publiczności w Łagowikach i okolicy donoszę, że założyłem handel obrazów i oleodruków, oraz zaramowania obrazów wszelkich gatunków. Także przyjmuję przedpłatę na „Katolika“ „Światło“ „Monika“ „Zdrowaś Marya“ „Prawda“ „Bogiem“ i inne pisma.

Norbert Działach

Górne Łagowniki w Grudniu.

Szynek szonaty, bez dzieł uczciwy Katolik, szuka szynku albo restauracji do nabycia od wód, albo od Włotkoccy. Bliż. wiadomości w Redakcyi Katolika.

UCZNIA dla mego handlu t. warów kolonialnych przyjmuję zaraz lub od nowego roku.

Ludwig Czech w Zawodzin przy K. tożnca.

„OPIEKUN KATOLICKI“

dawniej „Gazeta Górnośląska“ Rok XIV. wychodzić będzie od nowego roku 1887 dwa razy w środę i sobotę. Przedpłata kwartalna Markę.

O tem zawiadamiam dawniejszych przyjaciół „Gazety Górnośląskiej“ - W tych dniach wyjdzie Nr. I. który na żądanie przesyłamy natychmiast każdemu na okaz.

Ekspedycya „Opiekuna Katolickiego“ w Bytomiu.

Za darmo!

Każdy, kto nadesłanie na p. p. markę z 10 fen. w liście, i poda dokładny swój adres, odbierze odwrotną po staż za darmo: 1 jubileuszową książkę, na rok 1886 - medal męski Króla Sileskiego. - P. p. należy do

Księgarni Katolickiej

w Poznaniu ulica Wodna 25.

Uwaga: Rozsyłamy tylko do Gwiazdki t. j. do 24 Grudnia r. b. o tyle o ile zapas starczy.

Max Münzer w Now. Dorocie.

Wielki skład Flaneli, materij wełnianych, chustek i płótna po najtańszych cenach. Wszelkie gatunki maki po cenach młynskich.

1/4 ce. t. maki na chleb 2 M. 50 fen.

1/4 maki pszennej 8 " 10 "

1/4 osypek 1 " 10 "

Cukier twardy funt 30 fen. Faryna

fun: 28 fen. Kawa palona wyborowej

smaku od 90 do 1. 60 fen. Kawa su-

rowa od 70 do 140 M. Przy odbiorze

każda funtów znaczenie taniej. Mydło

warde funt 28 fen., przy 5 funtach po

16 fen. Na Wiliję polecam Mak, Or-

zechy. Owoc suszony, Śliwki, wszel-

kiego gatunku krupy po najtańszych

cenach. Mięso do zmielenia maku sto

akdemu do usługi. Chleb z maki.

u mnie kupionej będzie u każdego pie-

karnia darmo pieczony.

Polecam jak najtaniej:

Chusty wielkie do odziewania, ma-

terje na szaty, barchan, materja na

podszewki, płótno na zapaski, płótno

białe i modre, płótno na sienniki,

płótno na poszwy od 25 fen., Flanel

różnego koloru od 40 fen., Flanel po-

dwojnej szerokości od 80 fen., Flanel

sukieny od 1 mk. 20 fen.

Józef Richter

dawniej **Marya Heda w Radzie.**

Na święta

polecam wszelkie towary korzenne, ognicki mak (także mielony) dobre krążone ogórki, wysmienita mąka (Kaiserauszug) cukierka na herjenkę świeczki tanio. **M. Badrian, Górne Hajduki.**

Przepis używany darmo.

Cierpiącym na piersi i płuca i takim osobom, które na kaszel, katar, chrypkę, zadęgnięcie itd. cierpią, zwraca się uwagę na doświadczonej od 21 lat wysmienity i prawdziwy refiski

Młód piersiowy z jagód

jako najczyściejszy, najszlachetniejszy i naturalniejszy środek domowy dla dorosłych i dzieci, dający się użyć z przyjemnością i ze skut-

kiem - ja może żaden inny.

Prospekt z przepisem używania i liczne atesta dołącza się do każdej flaszki. Do nabycia w By-

tomiu u J. Duebecke, handel dro-

geryjny; w Lipinach u Sally Reich,

w Gliwicach u Hermann Simon; w

Welkich Strzelcach u E. G. F.

Schreibers Erben. 1.

Dom

towarów konsumowych

S Fröhlich

w Gliwicach obok mostu św. Jana

połca codziennie świeżo paloną

KAWĘ

funt od 80 fen. do 1 m. 80 fen.

niepaloną od 90 fen. do 1 m. 50 fen.

oraz

wszelkie towary kolonialne, jakot:

cukier, mydło, szróbek, świeco

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

itd. po najtańszych cenach

Pomieszkamie moje prze-

niosłem do domu pana

Ringmanna.

Chorby przyjmuję rano od 8

do 10, popołudniu od 2 do 4.

Król. Huta, w Listop. 1886.

Dr. Gränpner,

praktyczny lekarz.

Fotograficzne wizerunki

niebieszczą dr. Br. dziaka sprzedaje

po 50 fen.

Tschentscher,

f. tograf w Król. Hucie.

Ferdinand Stuflesser

zakład dla

rzeźbiarstwa

w St. Ulrich, Gröden, Tyrol.

Illustrirte Preis-Courante

gratis franco.

Kreuzweg-Stationen.

Altäre u. Heil. Statuen.

Ferdinand Stuflesser,

Anstalt für Bildhauerei

in St. Ulrich Gröden, Tyrol.

poleca

Drugi krzyżowe, Oltarze,

figury Świętych.

Illustrowane cenniki darmo i franko.

Szanownej Publiczności Siemianowic

i okolicy donoszę uprzejmie, że

skład piwa

przeniosł z Laurahuty do Siemianowic

do domu p. Jakuba Kamzeli, prosząc

o łaskawe względy.

Auer w Siemianowicach.

Otworzyłem w Pszczynie przy

dworcu kolei żelaznej

Skład Węgla

i sprzedaję takowe z kopalni „Gott

mit uns“ po najtańszych cenach

Wiarusów i czytelników „Katolika“

proszę o łaskawe poparcie.

Pszczyna. Józef Gonschor.

Księgarnia i Introligatornia

połca się do oprawiania

Żywota Pana Jezusa

po najtańszych cenach.

A. Weltzel w Bytomiu.

Młodzieńcze porządny wyuczo-

ny ślusarstwem poszukuje miejsca.

Bliższych wiadom. w Eksp. Katolika.

KOWAL

we swoim fachu bardzo obznany

u władający językiem polskim i nie

mieckim szuka od nowego roku 1887

albo później u jakiego Państwa miej-

scia, albo jakiej Kuźni do najęcia

Adresować **S. Bierek** majster

zawalaki Kischmalz p. Grottkan.

Sledzie

w baczakach i pojedynczo sprzedaje

najtaniej.

Clagnienie 3. Marca 1887.

Tylko **Losy Kolonii św. Piotra**
 Loterya dla zewnętrznego odnowienia głównego kościoła farnego S. Piotra w Kolonii
2500 wygranych
 pomiędzy temi główne wygrane, wartości
25000 marek, 10000 marek
5000 marek, po 1000 marek i t. d. i t. d.
 Kolonkie losy św. Piotra po 1 marce
 11 losów za 10 mk. Porto i lista 20 fen.
 są o ile zapas starczy do nabycia we wszystkich miejscach
 sprzedaży plakatami oznaczonych, oraz wprost przesyła
A. Fuhse, Geschäft Berlin W.,
 Friedrichstr. 79, im Faberhaus.

Z mego składu tutejszego polecam:
 Jedno- i dwukonne maszyny do młocenia i geple, maszyny
 do siania, maszyny do sieczki trzech i czterech noży h po
 najtańszych cenach. Na odpłatę przystaje. Przy spró- dzeniu
 koleją, odwożę zamówione na dworzec w Opolu darmo.
 Proszków, w Li topadzie 1886.

Proszkowska fabryka maszyn i lejarnia żelaza
Berthold Pawlik

Wyprzedaż gwiazdkowa!

towarów złotych, srebrnych i zegarów.

Złote zausznice	od 3	do 25	Mrk.
brosze	6	36	"
krzyżki	4	36	"
medaliony	5	50	"
piersienniki dla mężczyzn i niewiast	3	36	"
z brylantami	20	200	"
garnitur brosza i zausznice w eleg. futrale	18	75	"
bransoletki	18	100	"
srebrne bransoletki	3	20	"
złote łańcuszki dla mężczyzn i niewiast	30	180	"
łańcuszki na szyję	15	100	"
zegarki remontowe dla mężczyzn	45	225	"
dla niewiast	28	150	"
srebrne zegarki	15	22	"
remontowe	20	48	"
Regulatory	18	70	"
Budziki i t. d.	6	18	"

Król. Huta.

S. Gliick złotnik.

Szanownej Publiczności Bytomia i okolicy
 pozwalam sobie uprzejmie donieść, że tu j w
 domu pana **Klemensa Weissa**
handel towarów kolonialnych,
tabaki i cygar

złożył. O łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa
 prosząc, przyrzekam skora i rzetelną usługą, dobrą
 wagą i najlepszym towarem, zaufanie szanownej
 Publiczności pozyskać i na zawsze zachować.

Z szacunkiem

Bytom.

Henryk Krist.

niedaleko starego kościoła katolickiego.

Sluchajcie!

Sluchajcie!

Ceny mego dobrze zaopatrzonego składu towarów
 znacznie zniżyłem, niechaj więc nikt nie omieszką
 potrzeb swych także i na

ŚWIĘTA GODNIE

u mnie zaspokoić. O łaskawe względy prosi
Heimann Cohn w Hohenlohenhucie.

Na nadchodzące święta

polecam wszelkie

towary korzenne

oraz różnego gatunku krupy, sliwki, gruszki, syrop,
 również najlepszą Gliwicką makę i drożdże po naj-
 tańszych cenach pro- ząc szanowną Publiczność
 Wieszowy i okolicy o łaskawe względy
 z szacunkiem

F. Friedlaender w Wieszowie.

Dla wzrostu brody

jest jedynie najpewniejszym i najsze el-
 nijszym środkiem Pawła Bossego

Gryginalny - Instaches - Balsam

Za skutek za 6 w 4 do 6 tygodni

„Dawn ej.” gwarantuje. Dla skóry zupełnie nieszkodliwy.

Świadczenia się już nie ogłaszają. Wysełka pod dyktando

z talonem. Słok p. 2 m 50 f. n. — N. składzie

ma frwer **Karol Pittel** Król. Hucie, Richter tr Nr 26

Radlanera
 Czerwona apteka w Poznaniu
 Stary Rynek 37

1) Radlanera bez smaku kapsułki
 na taslema, usuwają pewno i bez
 niebezpieczeństwa każdego taslema z
 głową w jednej godzinie, cena
 3 marki.

2) Dr. Sprangera krople żółd-
 kowe, butelka 50 i 100 fen.

3) Dr. Rossa balsam życia i osen-
 ctya, usuwająca bóles i żółdka, nie-
 stawność i bóle trucha, butelka
 1 märke.

4) Radlanera krople i herbata
 krew oczyszczające, po 75 fen.

5) Radlanera esencja i maść na
 oczy, usuwająca bóles i wzmacnia-
 jąca wzrok cena 1 märke.

6) Ruski balsam spirytusowy, prze-
 ciwko reumatyzmowi i adarowi, but.
 1 märke.

7) Radlanera poprawna prof. dr.
 Hebra maść na liszaje (Blei Crème).
 Maść ta jest nadzwyczaj gojącym
 środkiem przeciw liszajom, skornym
 ostrześci zapaleniu skóry, cieżo sól
 nej (Salzfua) krostom gorączkowym
 węglom skornym i w ogóle przeciw
 wszelkim gatakom nieczytym skór-
 nych wyrzutów. Prosz tego, jesli
 się maść ta, na zapaloną ranę przy-
 leży, sprawia wielki skutek oraz po-
 skramia na podeszwie nagromadzone
 szkodliwe stwardnienia, za wielkie i
 wytłające posienie uog.

8) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.
 Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

9) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

10) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

11) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

12) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

13) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

14) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

15) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

16) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

Środek taki znalazł się wreszcie w
 Radlanera specjalności, które w naj-
 doskonalszy sposób nagniotki bez bólu
 oddala, każde zgęszczenie skóry gna-
 tawie niszczy, przy używaniu beli-
 znia nie szkodzi i żadnego niedogod-
 sęgo oswięzowania nie potrzebuje
 fl. 60 fenogów.

17) Radlanera środek specjalny prze-
 ciwko całkowitemu naszczeniu na
 guiotków, zgęszczeniu skóry etc.

Wynaleś środek, który samodzielnie
 na nagniotki działa, takowo całko-
 wicie zniszcza, bez szkodzenia skórze
 i bez bólu było do dziś dnia najpo-
 sukalszą potrzebą i nagorętem wy-
 czeniem wszystkich tych, którzy za-
 gniotki albo zgęszczenie skóry cierpią.

175. król. pruska loterya klasowa

Clagnienie III. klasy 14 do 16 Grudnia 1886.

Losy całe 150 m., połówki 75 m. ćwierci 37 1/2 m. (Depot); Udziały: w 1/8
 30 m., 1/10 15 m., 1/20 7 1/2 m., 1/40 m.: Udziały do wszystkich klas ważne
 z urzędową listą franko: 1/8 40 m., 1/10 20 m., 1/20 10 m., 1/40 5 1/2 m.,
Weimarskie losy. Główna wygr. 60.000 m. Ciagn. 7. Grudn. po 5 m.
 Listy i prto 30 fen. — **Kolonkie i Ulmskie losy.** Główna wygr. 75.000
 m. po 3 m. Listy i porto 30 fen. — **Kolonkie i S. Piotra losy.** Główna
 wygr. 25.000 m. Ciagn. 1. Marca po 1 m. 11 losów 10 m. Listy i porto
 20 fen.

A. Fuhse, Bank- und Lotterie-Geschäft. Berlin W., Friedrichstr. 79
 im Faberhaus.

Wielka wyprzedaż

Blumenfelda

w Bytomiu rynek.

Kto chce tanio i rzetelnie ubiory
 kupić, niech idzie do **Blumenfelda** w
 Bytomiu rynek, przy starej Aptece.

Freiburgskie Regulatory
 (znany najlepszy fabrykat)
 (raz wszelkie gatunki)
 zegarków kieszonkowych,
 zegarów ściennych, budzików
 poleca
E. Snelweh,
 zegarmistrz,
 Królewska Huta, rynek w domu pana
 dr Górke.

Wyprzedaż!
 Cukier twardy po 28 i 29 fen. funt. Kawa pa-
 lona funt po 80, 100, 120 i 160 fen. Mydło po
 26 i 28 fen. Flanele 3/4 szerokie, stara miara
 60 fen. Lama, Schirtingi, Piótina na poszwy i
 koszule, Ręczniki, i Serwety, Kazemiry, Li-
 stry, Atlasy i Frysy różne Chusty i Fang-
 szony, Schaliki, Wstęgi gładkie i kwiatkowane
 Paletoty i różne ubiory dla chłopców i mężczyzn.
 Zabrze. **N. Schutz, Marienapotheke.**

!! Wielka Wyprzedaż !!
 Stare i nowe szaty, harmoniki, pończochy, spo-
 dnie tkane, koszule sprzedają od dziś po cenie, jak
 mnie samego kosztują i zwracam uwagę na tak
 tanie ceny.
Max Berger, Zabrze,
 w domu pana malarza J. Saga.

Wielka wyprzedaż!
 Z powodu mego przeprowadzenia się, sprzedaje
 od dzisiaj wymienite flanele, materya na suknie, kar-
 tuny, modre i białe płótno na koszule i na zapaski,
 ubiory dla mężczyzn i chłopców, wierzchnie sarduty;
 oraz kawę, cukier itd. po nader tanich cenach,
 aby moją wielką siłą uprzątnąć. Każdy, co za 8 m.
 towaru kupi, otrzyma zaraz przyzwoity podarek.
M. Flnke w Lipinach,
 handel towarów korzennych, łokciowych, żelaznych
 i ubiorów.

BACZNOŚĆ! BACZNOŚĆ!
 Na porę jesienną i gwiazdkową nie można nigdzie
 taniej kupić wszelkiego gatunku towarów porcela-
 nowych, szklanych, szczególnie serwisów do kawy,
 lampy stołowe, do wieszania przed obrazy, ampułek,
 portemonetki, cygarówek, pugilaresow, broszy, za-
 usznice, koraliki, noży, widelec i łyżek, tac, cygarni-
 czek, łańcuszków do zegarka, obrazy religijne i
 patriotyczne, oraz wszelkich innych towarów zbyt-
 kowych i zabawek, jak u mnie
Emila Frey'a
 w Król. Hucie rynek 21. w domu p. Altroka

Miód ze ziołek dla zdrowia.

C. Lueck'a w Kołobrzegu (Colberg).

Główne składy:

W Królewskiej Hucie M. Sachs, — w Świętochłowicach A. Kopera, — w Szywołdzie p. Gliwicach Arnold Kozłowski, w Zabrze Louis Danziger, — w Raciborzu Jan Bolik, — w Katowicach Emanuel Fuchs, — w Mikołowie J. Nieradzki, — w Orontowicach p. Orzeszu Siegfried Wohl, — w Głupczycach C. Sperlich, — w Koziejszy (Ziegenhals) Józef Reimann, — w Zdunach aptekarz H. Fiebig (apteka pod orłem), — w Nysie Robert Birke, — w Lewinie Eugen Schlensog, — w Otmachowie Paweł Reichelt, — w Pilchowicach J. Blasky, — w Namysłowie Wincenty Zurawski, — w Paczkowie C. F. Grosser, — w Oleśnicy Paweł Oelkrug, — w Nowych Hajdukach A. Sauerbier, w Bytomiu na górnym szlasku Arthur Hoppe.

Miód tyn ze ziołek przesłałem już w roku 1866 do ministerstwa spraw duchownych, naukowych i lekarskich dla zbadania, przez ministerstwo za sok uzdrawiający uznany i sprzedawanie go dozwolone zostało. Również przez uczonych lekarzy za wyśmienity środek służący zdrowiu uznany.

Przepis, jak wyrabiać go dostał mi się przed „40 laty“ w spadkobierstwie, a Miód ze ziołek dla zdrowia używany już był od blisko 350 lat w tysiącnych chorobach z najlepszym skutkiem, a więc nie należy go porównywać ze środkami w nowszym czasie codziennie zachwalanymi, którymi Publiczność najczęściej bywa oszukiwana.

Najlepszy dowód, że miód tyn ziołkowy jest wybornym środkiem dla osiągnięcia dłuższego życia przy ciągłym zdrowiu, mogę własnym doświadczeniem stwierdzić. Od mego 20. roku życia cierpiałem już na różne choroby piersiowe, co było początkiem suchot, wskutek czego zostałem na zasadzie świadectwa urzędowego (wystawionego w Treptów a. R. 28. Czerwca 1884 przez fizyka miejskiego Dra. J. Schulze) od wojska uwolniony. Przez używanie mego miodu ziołkowego i herbaty wyleczyłem się dzięki Bogu tak, że się w tym 74 roku życia jeszcze zdrowym czuję i długo jeszcze żyć się spodziewam. Na zasadzie tego mogę każdemu, zwłaszcza cierpiącemu na choroby piersiowe i płuc, używanie miodu ziołkowego i herbaty z zupełnym zaufaniem polecić.

Następujący dosłowny odpis oryginału, który u mnie można przejrzeć, dowodzi, że tynże już przed 350 laty przez wysokie i najwyższe państwa był używany i zyskał sobie największe uznanie w takich przypadkach, gdzie inne środki nic już nie skutkowały.

Opowiadanie podpisanego, który tyn środek potomstwu do używania pozostawił.

Przy pochodzie z wielką armią, którą mi cesarz Karol V. za poleceniem jego stryja powierzył, aby ją do barzyństwa (Tunisu) poprowadzić, znalazłem kwatery u pewnego włościanina, który mi się bardzo starym zdawał. Liczył też rzeczywiście 130 lat, o czym się dowiedziałem nie tylko od ludzi leciwych, lecz także i z jego wykazu chrztu się przekonałem. Staruszek tyn był tak rzeźwy jak 30-letni mężczyzna. To spowodowało mnie do wypytania się go o sposobie jego życia. Ze względu na honor dany z powodu mego zakwaterowania u niego, z chęcią życzeniu memu zadosyć uczynił. Staruszek zapewniał mnie, że stan, w jakim go widzę, jedynie używaniu miodu ziołkowego ma do zawdzięczenia, chociaż podług zwyczaju chłopskiego zawsze pożywienie jego było zwykłe, zupełnie proste; przyznał mi się, że do swego 55 roku życia był chulatyką, tak jak jego czterech współtowarzyszy, których mi pokazał, a którzy nie byli wiele młodszy od niego i również rozwiozłe żyli, a przecie od 50 lat, jak tego miodu ziołkowego używają, zupełnie są zdrowi. Doświadczenie, jakiego na sobie samym i na niezliczonych innych osobach nabyłem, utwierdziło we mnie wiarę w nieomyślną skuteczność tego środka. Za moją radą został wyleczony miodem ziołkowym niegdyś hrabia Evenbruck z jego 15 letniej choroby, bawarski książę elektorski, któremu wszyscy lekarze rychłą śmierć przepowiadali; od pięciu lat zparaliżowana margrabina brandenburgska, księżna z Iasbruku i wiele innych osób, których liczba podziw wzbudzić musi. Radzę przeto osobom, które chociaż od kilku lat na łożu boleści rzucone zostały, użyć tego miodu ziołkowego, zapewniając każdego, że jeżeliby jeszcze był jakiś środek ludzki, to miód ziołkowy niezawodnie zdrowie przywrócić jest w stanie. Dotąd trzymałem to lekarstwo w tajemnicy, ponieważ miałem w tem uciechę, być od każdego o nie proszony; przy mej 70-letniej starości nadszedł czas, aby ubiegania za sławą zaniechać, a skarb mój wyjawić.

podp. Generał v. F.

Używanie miodu ziołkowego.

Przy każdorazowym używaniu miodu trzeba butelkę potrząść, każdy dzień z rana na czczo dobrą łyżkę stołową zażyć i 1 do 2 godzin potem nie jeść ani nie pić, aby mieć czas do strawienia lekarstwa i do rozdzielenia się w krwi, tudzież do rozejścia się po wszystkich częściach ciała i wyczyszczenia go. Trzeba go dłuższy czas używać, jeżeli zatwierdzenie i choroba jest zastarzała, gdyż byłoby to niecierpliwością, czyli

nierozsądkiem, chcieć uwolnić się w krótkim czasie zewnętrznymi środkami od cierpień, które w przeciągu kilku lat powstały. Gdy się już wyzdrowiało, jest jednak dobrze, jeżeli się tego lekarstwa od czasu do czasu użyje, ażeby zdrowie wzmocnić i powrocie choroby zapobiedz.

Skutki miodu ziołkowego.

Sławny tyn miód ziołkowy, zwłaszcza słabowitym, chorującym, cierpiącym poleca się usilnie, gdyż wzmacnia żołądek, rozwalnia zatwierdzenie wątroby i śledziony, jest niezawodnym środkiem pomocniczym przeciwko cierpieniom płuc, ponieważ goi, co u płuc jest zepsutego, a resztę zdrowych części, chociażby i najmniejszej, w zdrowym stanie utrzymuje. Dusznosć leczy oczywiście, wzmacnia nerwy, rozwalnia z czasem zatwierdzenie, gruczoły i t. d., wywiera silny wpływ na

nerki, czyści kanały moczowe, utrzymuje regularny stolec, w ogóle leczy wszelkie wewnętrzne choroby, niech się zwią jak chcą, ponieważ nie pozostawia żadnych złych soków w ciele, tylko wypędza wszystko pod siebie. On wzbudza apetyt do jedzenia i wywołuje spokojny sen, jednym słowem, można wierzyć, że kto tego miodu ziołkowego używa, nie potrzebuje innego środka, dopóki mu Pan Bóg życia pozwoli.

Cena: $\frac{1}{4}$ flaszki 1 marka, $\frac{1}{2}$ flaszki 1,75 mk., 1 flaszka 3,50 mk.

Świadectwa na drugiej stronie.

Swiadectwa.

Moja 28 letnia córka miała zeszłego roku galopujące suchoty, przez co tak zesłabła, że musiała w łóżku leżeć i śmiertelnie blada była, a gdy z łóżka powstać musiała, ze słabości mdlała. Zawołany lekarz oświadczył, że nie ma żadnego środka przeciwko tej chorobie i tylko leczenie mlekiem i dobre pielęgnowanie radzić może. Słyszałam o wybornej skuteczności miodu ziołkowego Lueck'a, a po dłuższym używaniu go została córka moja zupełnie wyleczoną. Lekarzowi, który się po dłuższym czasie o jej zdrowiu chciał dowiedzieć, przedstawiła się w jak największej czerstwości i zdumiał się nad jej zdrowiem. Że córka moja jedynie używaniem miodu ziołkowego wyleczoną została, zaświadczam niniejszem na pożytek podobnie cierpiącej ludzkości chętnie i zgodnie z prawdą.

Kapitalistka p. Sprung, Berlin, Königgrätzerstr. 128.

Szanowny Panie Lück!

Ponieważ leżałam na suchoty przez dwa lata, a przez doktorów przepisane lekarstwa mi nie pomogły, więc muszę Pański miód ziołkowy i herbatę za jedyny środek leczący uznać, gdyż już po użyciu jednej flaszki doznałam ulżenia, a po dłuższym używaniu zostałam dzięki Bogu zupełnie wyleczona. Wyrażam Panu moje szczere podziękowanie i życzę sobie, żeby te moje kilka słów doszły do wiadomości innych podobnie cierpiących.

Schönwitz, p. Schivelbein, 25. Stycznia 1885.

Ostermann, majster krawiecki.

Szanowny Panie Lück!

Niniejszem proszę Pana o przesłanie mi znów 2 flaszek dużych miodu ziołkowego za zaliczką pocztową. Żona moja, która przez czternaście miesięcy z łóżka nie powstała i bardzo chora była, a przez ten czas bardzo schudła, mając po całym ciele pełno gruzel, została przez używanie miodu ziołkowego i dra. Fernst'a esycyą życia Bogu dzięki tak dalece wyleczoną, że znów może się trudnić zwykłą robotą domową.

Pessin, p. Paulinenaue, 25. Maja 1883.

F. Nicke.

Szanownego Pana

prosi podpisany o przysłanie 1 flaszki miodu ziołkowego i herbaty za zaliczką pocztową. Nauczyciel nasz, pan Seuring, został z swych cierpień (zapłennienia organów oddechowych) po użyciu jednej flaszki miodu ziołkowego i 2 paczek herbaty ziołkowej wyleczony. Jest on Panu bardzo wdzięczny za to i życzy sobie, żeby te kilka słów ogłoszone były w gazetach ku użytkowi ludzi podobnie cierpiących.

Fern Neuendorf, pow. Teltow, 5. Kwietnia 1886.

Wdowa Struck.

Szanowny Panie Lück!

Donoszę uprzejmie Panu, że po użyciu Pańskiego miodu ziołkowego i herbaty, którem od kupca pana Zeidlera w Wieleniu kupił, uparty kaszel i wyrzucanie usunął, także memu sąsiadowi, cierpiącemu na silny kaszel poleciłem ten wyborny środek, który z skuteczności jego jest bardzo zadowolniony.

Maryanowo, p. Wieluniu.

W. Just, wójt.

Szanowny Panie Lück!

Proszę Pana o przesłanie mi jeszcze jednej flaszki miodu ziołkowego. Flaszka, którą mi Pan w ostatnim czasie przesłał, dopomogła mej żonie już tak dalece, że może swe zatrudnienie domowe załatwić; lekarz nie chciał jej już nic przepisać, żona moja była tak słaba, że ją musiano z łóżka podnosić. — Organa oddechowe i piersi były tak zapłennione, a do odkuczenia za słaba. — Lekarz sam powiedział, że już nie może pomóc. Natychmiast napisałem do Pana, prosząc o trzy butelki esyncy życia i jedną flaszkę miodu ziołkowego, którą to przesyłkę też zaraz otrzymałem. Gdy żona moja kilka razy tego wybornego miodu ziołkowego użyła, poczuła ulżenie na piersiach, flegma się usunęła, apetyt w jadło nastąpił, a po 6 dniach była w stanie sama z łóżka powstać. Zapalenie płuc było groźne i boskiej pomocy oraz wynalazcy miodu ziołkowego zawdzięczam życie mej żony, gdyż była bardzo bliską śmierci.

Fafaldy p. Niedźwiedziu, 19. Grudnia 1886.

Karol Sauer.

Proszę Pana o przesłanie mi flaszki miodu ziołkowego dla zdrowia, gdyż pierwszą flaszkę spotrzebowałam przeciwko katarowi piersiowemu i kaszlu z dobrym skutkiem.

Ober Kapkeim p. Münsterbergu w Pr.

Franc. Lange.

Szanowny Panie Lück!

Czuje się już cokolwiek zdrowszym, a z tego com dotychczas używał, okazał się Pański miód ziołkowy najlepszym. Miałem 18 razy zapalenie płuc, a przez cały rok stało licho ze mną, lecz teraz, gdy Pańskiego miodu ziołkowego używałam, spodziewam się za pomocą boską znowu wyzdrowieć. Następuje zamówienie.

Havelberg, 3. Sierpnia 1884.

Juliusz Peters.

Szanowny Panie Lück!

Pozwalam sobie Panu donieść, że przesłany mi przez Pana miód ziołkowy ukazał się u bednarza Hangelsdorf po użyciu bardzo skuteczny, po wypiciu pierwszej flaszki czuje się chory do zdrowia powracać, co mię szczególnie cieszy, ponieważ w podobny sposób cierpi na piersi jak ja. U mnie okazał się miód tyn nadzwyczaj skuteczny. Używam go tylko od czasu do czasu, podług cierpień czuć się dających w piersiach. Bądź Pan łaskaw tutejszemu kołodziejowi p. Walsleben również jedną flaszkę miodu ziołkowego za zaliczką pocztową przesłać.

Wolfier p. Rhinow, 19. Sierpnia 1886.

W. Schreiber kantor.

Szanowny Panie Lück!

Mogę Panu publicznie wyznać, że po użyciu Pańskiego miodu ziołkowego od mego kataru piersiowego został niemal zupełnie wyleczony. Pańska esencja również dobrze skutkowała przeciwko reumatyzmowi, proszę więc Pana o następującą przesyłkę itd. Kto tego miodu używa regularnie, u tego nie może przeminąć bezskutecznie, ja jestem zadowolony i dziękuję Panu szczerze.

Maryanowo p. Zerkowie, 22. Grudnia 1884.

F. Seefeld, król. majster szusznarni.

Szanowny Panie Lück!

Sprawia mi szczególną radość, że żona moja po użyciu pierwszej flaszki miodu ziołkowego znacznie się ma lepiej, siły się wzmogły i jak mówi czuje się nawet zdrową, gdyby tylko serce nie było ockolwiek niespokojne, proszę więc o rychłe nadesłanie miodu ziołkowego, a należytość proszę przez zaliczkę pocztową ściągnąć. — Miałem wielu lekarzy i homeopatę przy tej chorobie, lecz niestety bezskutecznie, nie było nigdy lepiej, przeciwnie, odmówiono nawet pomocy.

Z wysokim poważaniem

Fawaldy p. Niedźwiedziu, 1. Sierpnia 1884.

Mahnkopf, zarządca gorzelni.

Szanowny Panie Lück!

Przyslij mi Pan odwrotnie trzy flaszki miodu ziołkowego za zaliczką pocztową, a jedną butelkę dra. Fernesta esencji życia. Stan zdrowia mej żony, która, jak Panu 2. Maja 1884 pisałem, na bicie serca wątroby i nieregularne trawienie, wzdęcie brzucha cierpiała, znacznie się polepszył.

Rynow, 22. Czerwca 1884.

F. Krony, handlarz.

Szanowny Panie Lück!

Muszę Panu donieść, że mój miód ziołkowy się wnet wyczerpie i proszę Pana uprzejmie o przysłanie mi jeszcze jednej flaszki, pomogło mi to natychmiast przeciwko słabości żołądka i bólu w piersiach, byłem tak słaby, że musiała mej roboty poniechać; lecz gdy po drugi raz miodu zażyłam, już mi było lepiej, a piątego dnia znów powróciłam do mej roboty, czując się zupełnie zdrową, zaco wynurzam Panu me podziękowanie, żeś mi Pan swym miodem wyleczył.

Neu-Schlen p. Waaren Meklenburg-Skwierzyna 17. Czerwca 1884.

Antonina Lieske, szwaczka.

Szanowny Panie Lück!

Flaszka miodu ziołkowego, którą już od Pana sprowadziłam, skutkowała u mnie, który już 9 lat jestem chory, wysmienicie. Następuje zamówienie.

Wassersuppe p. Ratenow, 11. Listopada 1884.

G. Neuemann, rolnik.

Szanowny Panie Lück!

Proszę o przesłanie dwóch dużych flaszek miodu ziołkowego herbatę mam jeszcze; proszę o niezwłoczne przesłanie, ponieważ miód okazał się u obnch młodych ludzi bardzo skuteczny przeciwko cierpieniom gardła.

Schollenn p. Rathenow, 9. Marca 1884.

F. Bekow, czeladnik stolarski u Schmocka.

Ponieważ używałam Pańskiego miodu ziołkowego i esencji przeciwko kaszlowi i cierpieniom płuc, jestem zdania, że jest zdrowszy, proszę dla mnie i innych o przesyłkę.

Nehmter Sande p. Aschenberg w Holsztynie, 14. Grudnia 1884.

Henryk Kunst.

Szanowny Panie Lück!

Donoszę Panu uprzejmie, że się po użyciu Pańskiego miodu ziołkowego i herbaty znacznie zdrowszym czuję, zaco serdecznie dziękuję i o dalszą przesyłkę 1/1 flaszki i 4 paczki herbaty proszę. — Podług lekarskiego zdania, cierpię na zapłennienie gardła i organów oddechowych. Jedną flaszkę miodu i 2 paczki herbaty dostanie z tego moja ciotka tutaj, która się zdaje chorować na piersi.

Schollehne pow. Jerichow II. reg. magdeburgska, 28. Czerw. 1884.

Adolf Runge mł.

Szanownego Pana proszę niniejszem o łaskawe przysłanie dwóch flaszek Pańskiego miodu ziołkowego. Używałam go już od dłuższego czasu jako najskuteczniejszy środek przeciwko astmie i kaszlu u mnie i innych cierpiących.

Szlybowo p. Cyce Zach. Pr., 11. Listopada 1885.

F. Kremer, zarządca gorzelni.

Donoszę Panu uniżenie, że Pański miód ziołkowy i herbata mej żonie przeciwko katarowi piersiowemu bardzo skutkował i proszę jeszcze o dalszą przesyłkę.

Kyrchusen p. Sildau W Pr. 8. Listopada 1885.

K. Fau.

Po użyciu Pańskiego miodu ziołkowego czuje się mój mąż już cokolwiek lepiej, cierpi on na żołądek i nerki. Proszę dzisiaj o dalszą przesyłkę.

Neugartensleben p. Kalbe a. S. 5. Listopada 1885.

Karol Ulrich.

Mogę Panu otwarcie i bez pochlebatwa wyznać, że Pańskie polecenia w pismach nie są oszukaństwem, a ja, o ile się dowiedziałem, za łaskę boską uznaję, że tę gazetę czytałem, gdyż od 18 lat cierpię na kurecze żołądkowe, napuchnięcie dolka piersiowego i zatwierdzenie stołca; przed 2 laty dołączył się do tego jeszcze katar płucowy, przezco tak opadł, że musiał w łóżku leżeć. Po użyciu jednej flaszki miodu, dra. Fernesta esencji życia i paczki herbaty wyzdrowiałem o tyle, że teraz znów jest wyleczony i rzeżwo chodzę.

Vaale p. Schönfeld w Holsztynie, 28. Kwietnia 1886.

H. Kaehler mł.

Z tutejszej drogueryi Flora C. Lücka w Kołobrzegu sprowadzony miód ziołkowy skutkował przeciwko mem kilkuletnim cierpieniom płucowym najlepiej, mianowicie silne wyrzucanie z krwią zmieszane ustało i mogę wszystkim podobnie cierpiącym polecić go usilnie.

Królewiec w Pr., w Marcu 1886.

Wojoiech Glenz, Steindammer, Stallgasse.

Pański miód ziołkowy jest rzeczywiście wysmienity przeciwko katarowi i zepłutemu żołądkowi, a z mej strony polecam go bardzo.

Innowroclaw, 15. Października 1886.

H. Fröhke.

Za dołączoną gotówkę proszę o przesłanie mi Pańskiego miodu ziołkowego, on jest najlepszym środkiem dla mých piersi.

Mittelacher p. Derschlag w prow. nadr., w Październiku 1885.

Wilhelm Weber, nauczyciel.